

FELHÍVÁS

A magyar katonai híradás története megírásában való közreműködésre.

A híradó szakterület egyes szervezetei megalakításának százéves évfordulójáról való megemlékezésre való felkészüléskor világossá vált, hogy a híradás történetével foglalkozó munkák hiányosak, nem vagy hiányosan tartalmaznak forrásmegjelölést, egyes megállapításaik pontatlanok, hiányzik egy átfogó szakmatörténeti mű. A Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesület névadója életútjának hiteles feldolgozása is bizonyította, hogy a köztudatban számos, a valóságnak nem megfelelő információ él. Időszerűvé vált egy átfogó, dokumentumokkal alátámasztott szakmatörténeti munka elkészítése. A feladat elvégzésére Dr. Horváth László Ferenc, a Puskás Egyesület alelnöke (ő vezette Puskás Tivadar életútját feldolgozó munkát), Mikita János nyugállományú mérnök altábornagy (magas szakmai beosztásán túl több, a híradás történetével foglalkozó írás szerzője), Sáfár József ipartörténeti kutató és Dr. Ternyák István nyugállományú ezredes (akit felkértek a kidolgozó munka összefogására és koordinálására) vállalkozott. A Puskás Egyesület közgyűlése és Elnöksége egyértelmű támogatásáról biztosította a kidolgozást, honlapján (www.puskashirbaje.hu) külön hozzáférést biztosít „A magyar katonai híradás története” cím alatt a kidolgozott részanyagok, már elkészült történeti munkák megjelenítéséhez.

A történet az 1848-1990 közötti időszakot öleli fel 1848-1918, 1918-1945, 1945-1955 és 1955-1990 közötti felosztásban, azokon belül több részidőszakra bontva. A történeti fejlődés során a szakterület megnevezése az összekötő, távíró, - távbeszélő, - távjelző szolgálatról változott híradóra, amelyet hivatalosan 1925. január 12-től használ, később kibővítve az automatizálással, majd az informatikával. A híradás fajtáiban és eszközeiben rendkívül változatos, futár, posta, küldönc (korabeli nevén nyargonc), távjelző, optikai távjelző, postagalamb, jelzőkutyta, távíró, géptávíró, távbeszélő, vezetékes és vezeték nélküli (rádió), lehallgató, rejtjelző és titkosító, a repülőterek és leszállóhelyek rádió, fénytechnikai, navigációs és leszállító, diszpécser lokátor (közismert nevén Frisz), troposzféra, műholdas, állandó helyű és tábori híradás eszközeit és rendszereit foglalja magába a teljesség igénye nélkül. Fejlődése szorosan kapcsolódott a magyar politikai és katonai viszonyokhoz, szövetségekhez, hadi eseményekhez, valamint a polgári és állami hírközléshez, ezeken belül is a Magyar Postához.

A történetnek vannak felhasználói (vezetés), technikai, szervezeti és szervezési, anyagi-technikai (később logisztikai), oktatás-képzési szempontjai is, amelyeket fel kell dolgozni. Ezt a hatalmas munkát a kidolgozók csak közreműködők segítségével tudják elvégezni. Már ez ideig is többen ajánlották fel segítségüket, a Hadtörténelmi Levéltár munkatársai, a bécsi kirendeltség eddig is lelkesen segítette a források felkutatását, a Magyar Katonai Logisztikusok Egyesülete felajánlotta honlapját a publikációk közzétételére, a szakmai végzettségű és érdeklődésű logisztikusok tájékoztatására, a munkába való bevonására. Több magánygyűjtő, magánygyűjtemény tulajdonosa, a HTE Technikatörténeti Szakosztálya nyilvánította ki részvételi szándékát, ajánlotta fel segítségét.

A kidolgozás előreláthatóan több évet vesz igénybe, terveink szerint 2022 végére a munkát be szeretnénk fejezni. Azt, hogy milyen végleges formában fog megjelenni- könyv, elektronikus, vegyes- az érdeklődéstől és a támogatóktól fog függeni.

A fő anyag időrendi és logikai sorrendbe szerkesztett fejlődéstörténet lesz, mellékletekkel, képekkel és forrásmegjelöléssel. Ez a gerincanyag terjedelmi okok miatt nem tartalmazhat minden részletet, eszközleírást, egyéni történeteket stb. A meglévő munkákat, részanyagokat, eszközök leírását, fényképeket, múzeumok és gyűjtemények címeit, elérhetőségüket az anyag végén soroljuk fel. (Aki erről többet szeretne tudni, olvassa el... című könyvet, emlékeztet, látogassa meg ... gyűjteményt.) A részanyagokat véglegesítés előtt ismertetjük, a beérkezett észrevételek, javaslatok, kiegészítések alapján módosítjuk, majd a végleges változatot közzétesszük.

Várunk mindenkit, aki valamilyen módon a magyar katonai híradás történetéhez kapcsolódó tárgy, írás, emlék, történet birtokosa, hogy szíveskedjék azt a kidolgozók rendelkezésére bocsájtani. Mindenkit várunk, aki bedolgozni szeretne, akár tudományos -, diplomamunka, szakdolgozat megírásával szeretné gazdagítani a történetet. Minden bedolgozásra, megjelenésre elfogadott anyag a tulajdonosának megjelölésével és engedélyével kerül közlésre.

Budapest, 2020. 01. 01.

A kidolgozók

Az érdeklődők, közreműködni szándékozók a kapcsolatot a kidolgozókkal a következő címen vehetik fel, ide küldhetik el bedolgozásaikat, kérdéseiket, észrevételeiket, javaslataikat is:

nyargonchistoria@gmail.com